

Programski izvještaj Operacije grad za 2024. godinu

OPERACIJA:GRAD

www.operacijagrad.net / <https://www.platformaupgrade.com/>

Uvod

Operacija Grad osnovana je s ciljem poticanja razvoja nezavisne kulture te samoorganiziranog djelovanja mladih, što ostvaruje okupljanjem organizacija i pojedinaca te organiziranjem različitih kulturnih sadržaja od manifestacija i javnih rasprava, preko obrazovnih i istraživačkih programa do izdavanja publikacija. Organizacija trenutno ima 27 članica (2 saveza udruga, 22 udruge i 3 umjetničke organizacije).

Misija

Operacija grad okuplja različite aktere u inicijativama zagovaranja i razvoja inovacija u sudioničkom upravljanju u kulturi i urbanoj transformaciji, promiče vrijednosti jednakog pristupa kulturi te radi na poboljšanju uvjeta djelovanja organizacija nezavisne kulture i mladih

Vizija

Nezavisna kultura i mladi kao utjecajni akteri razvoja lokalnih sredina.

Članice

Organizacije članice Operacije grad djeluju na područjima nezavisne kulture te aktivnosti mladih i za mlade. Te organizacije provode projekte i aktivnosti u raznovrsnim poljima kao što su aktivno sudjelovanje mladih u društvu, kultura mladih i stvaralaštvo mladih, urbana kultura, suvremena umjetnost, kazalište, ples, performans, neformalna edukacija na različitim područjima, informiranje mladih, novi mediji i tehnologije, mobilnost mladih, politike za mlade, kulturne politike, arhitektura i urbanizam, glazbena kultura, film i video itd.

Osnovna programska područja djelovanja

1. Su-upravljanje Pogonom

Osnivanjem Pogona - Zagrebačkog centra za nezavisnu kulturu i mlade (2008.), zadovoljen je jedan od osnovnih ciljeva organizacije budući da je njegov početak rada kao hibridne institucije sigurno najvažnija institucionalna inovacija koju je dosada ostvarila Operacija grad i njezine članice. Od početnih zahtjeva za osnivanje Centra za nezavisnu kulturu i mlade kao civilno-javnog partnerstva, preko čina osnutka Pogona, pa do kontinuiranih nastojanja organizacije za daljnjim unapređenjem i razvojem ovog modela, ovaj se program u različitim formatima kontinuirano provodi od 2006. godine.

Okosnicu ovog programa čini su-upravljanje Pogonom, proces u kojem ravnopravno sudjeluju Operacija grad i Grad Zagreb. Primarna uloga Operacije grad u ovom partnerstvu se odnosi na sadržaj, odnosno program Centra. On okuplja organizacije koje djeluju na području nezavisne kulture i mladih te tako, s jedne strane osigurava programe koji će se odvijati u Pagonu, a s druge, omogućuje svim organizacijama korisnicama da sudjeluju u donošenju odluka. Glavni instrument ovog sudjelovanja, osim članstva u Operaciji grad je Programski savjet Pogona, stručno savjetodavno tijelo sastavljeno od predstavnika organizacija civilnog društva koje raspravlja o pravilima i procedurama korištenja resursa, programskom usmjerenu i dugoročnim programskim planovima. Programski savjet ima 5 članova, a biraju se iz redova članica Operacije grad.. Kroz rad u Programskom savjetu Pogona, od 2007. - 2020. godine 31 organizacija civilnog društva sudjelovala je u organizacijskoj strukturi Pogona.

Nadalje, razvojem samog Centra, uspostavili su se i novi mehanizmi njegova upravljanja u obliku Upravnog vijeća Pogona, a čija je uloga donositi temeljne dokumente o radu Pogona te odlučivati o raspodjeli finansijskih sredstava Pogona. Upravno vijeće Pogona ima tri člana: po jednog predstavnika svakog od osnivača (Operacija grad i Grad Zagreb) te jednog člana iz redova zaposlenika Pogona, a sudjelovanjem u radu Upravnog vijeća Pogona, Operacija grad je dobila priliku su-upravljati tom institucijom i na administrativnoj razini.

Ovim dugogodišnjim sudjelovanjem u su-upravljanju javnom ustanovom u kulturi, Operacija grad nije djelovala samo kao akter koji participira, već i kao akter koji promišlja, razvija i inovira te koji, zajedno sa svojim organizacijama članicama, partnerima te samim Pogonom, ulaže kontinuirane napore u unapređenje navedena modela te u njegovo sagledavanje kao ishodišne točke razvoja sudioničkog upravljanja u kulturi.

2. Institucionalna inovacija i kulturna politika

Institucionalna inovacija te pitanja kulturne politike su teme kojom se ova organizacija kontinuirano bavi od svog osnutka. S jedne je strane Operacija grad pokrenula procese koji imaju unaprijediti i inovirati polje kulturne politike u onom segmentu koji obuhvaća kvalitetno upravljanje prostorima nezavisne kulture i mladih, a s druge se strane afirmirala kao resursna organizacija za pitanja sudioničkog upravljanja i javno-civilnog partnerstva.

Polazeći od osnivanja Pogona, novog tipa mješovite ustanove, kao ishodišne točke, Operacija grad kontinuirano radi na promoviranju sudioničkog upravljanja kao dugoročno održivog modela koji svoju uspješnost pokazuje u praksi. Upravo je uspješnost ovog modela inspirirala brojne aktere u drugim lokalnim zajednicama nainiciranje i pokretanje procesa uspostavljanja sudioničkog upravljanja. U navedenim procesima Operacija grad djeluje kao akter koji istovremeno te procese podržava, ali ih i aktivno potiče nastojeći doprinijeti što kvalitetnijem

razvoju tih procesa te osnažiti ulogu uključenih aktera. Podržavanjem lokalnih procesa uspostave sudioničkih modela upravljanja, ostvaruje se važan moment kontekstualizacije modela Pogona u drugim sredinama, odnosno, prilagodba tog modela specifičnoj lokalnoj zajednici i okruženju u kojem se ona nalazi.

Također, pored djelovanja u polju inovacije i promišljanja, Operacija grad djeluje i u kapacitetu kontinuirana praćenja korištenja prostornih resursa u gradu Zagrebu te praćenja gradske politike upravljanja prostorima. Unutar ovog programskog segmenta, Operacija grad surađuje sa svojim organizacijama članicama, od kojih određeni broj i sam upravlja prostorima. Tako Operacija grad i članice zajednički ulažu napore u prevladavanju izazova koje sa sobom nosi zagovaranje za uspostavljanje ujednačene, kvalitetne politike upravljanja javnom gradskom infrastrukturom, s naglaskom na primjenu načela dobrog upravljanja. U ovom procesu Operacija grad djeluje dvojako: kao resursna organizacija te kao zagovarački akter koji okuplja različite dionike ne bi li zajednički iznašli najbolja rješenja za pitanja kvalitetnog upravljanja javnim prostorima.

3. Osnaživanje lokalnih scena, prijenos znanja i umrežavanje

Operacija grad ovaj program, u različitim formatima i opsezima provodi od samih početaka svog djelovanja te je postao prepoznat kao organizacija koja posjeduje resurse i kapacitete za prijenos znanja u području sudioničkog upravljanja u kulturi te za osnaživanje suradničkih i partnerskih organizacija na lokalnoj, nacionalnoj te regionalnoj/međunarodnoj razini.

Tijekom posljednjih godina djelovanja, Operacija grad i oko nje okupljeni pojedinci organizirali su i proveli brojne edukacije, seminare, stručne panele i kampanje koje su imale za cilj: 1) nametnuti u javnom prostoru temu sudioničkog upravljanja i javno-civilnog partnerstva kao dugoročno održivog modela koji doprinosi demokratizaciji u kulturi i društvu, 2) prenijeti iskustvo i znanje stečeno su-upravljanjem Pogonom te 3) pomoći i podržati aktere u drugim sredinama koji teže lokalizirati i kontekstualizirati vlastite pokušaje uspostave javno-civilnog partnerstva.

Osim toga, Operacija grad je nastavila djelovati kao resursna organizacija za svoje članice gdje je posebice važno naglasiti kontinuiranu podršku koju Savez pruža pojedinačnim organizacijama koje imaju neriješena pitanja prostora konzultacijama, organiziranjem zajedničkih aktivnosti te zajedničkim istupanjem prema gradskoj upravi.

Savez je učinio i važan iskorak u povezivanju s organizacijama koje djeluju i izvan područja kulture te s neformalnim inicijativama.

4. Uključiva urbana transformacija

2023. godine OG donosi novi strateški plan temeljem kojeg se provodi novi program organizacije: Uključiva urbana transformacija. Ovaj je program nastavak multisektorskog i multi-dioničkog djelovanja Operacije grad u posljednjih godina, a koje se prethodno primarno ostvarivalo kroz koordinaciju platforme Upgrade. Uključiva urbana transformacija podrazumijeva bavljenje gradom u kontekstu njegove nove slike koja se ostvaruje migracijama, klimatskim promjenama i sve većim klasnim i socijalnim razlikama. U središtu programa jest promišljanje i razvijanje različitih modela (su)upravljanja javnom kulturnom infrastrukturom, a koji podrazumijevaju inkluziju, osnaženu građansku participaciju te rad u zajednici. Unutar navedenog programa OG ostvaruje suradnju s arhitektima, urbanistkinjama, okolišnim stručnjacima i aktivistkinjama te s umjetnicama i kulturnim radnicama koje žele

djelovati sinergijski i holistički, povezujući različita područja rada i života u urbanim sredinama i šire.

Provedba programa u 2024. godini

1. Su-upravljanje Pogonom

Jedna od ključnih programske aktivnosti Operacije grad (OG) je su-upravljanje Pogonom temeljem osnivačkog akta između Grada Zagreba i OG-a iz 2008. čime se osigurava kvalitetno zajedničko upravljanje temeljnim funkcioniranjem ustanove.

OG je uspostavljen radi zagovaranja osnivanja centra za nezavisnu kulturu i mlade kao ustanove temeljene na formalnom civilno-javnom partnerstvu zagrebačke gradske uprave i organizacija nezavisne kulture i mladih, a svojim djelovanjem osigurava uključenost i sudjelovanje civilne strane ovog, i dalje jedinstvenog, primjera su-upravljanja javnom infrastrukturom u RH.

Ovaj program se provodi kontinuirano i kvalitetno u suradnji s članicama organizacija Operacije grad, Gradom Zagrebom te ravnateljicom Pogona. Ravnateljica Pogona i predsjednica organizacije su kontinuirano u komunikaciji oko tekućih i razvojnih aktivnosti Pogona- Zagrebačkog centra za nezavisnu kulturu i mlade.

U protekloj, 2024. godini, Operacija grad je kao suosnivač i su-upravitelj Pogona, uz Grad Zagreb, bila kontinuirano uključena u donošenje administrativnih odluka koje su važan faktor u kvalitetnom funkcioniranju ustanove.

Matija Mrakovčić, predstavnica Operacije grad, aktivno je sudjelovala u radu Upravnog vijeća Pogona kojemu je glavna uloga upravljanje, donošenje temeljnih dokumenata i odlučivanje o raspodjeli finansijskih sredstava Pogona. U 2024. Sonju Soldo je kao članica iz redova zaposlenika Pogona zamijenila Graziella Bokor, a zbog novog pravilnika kojim zaposlenici Grada Zagreba više ne mogu predstavnici Grada u Upravnim vijećima gradskih ustanova, za novog predstavnika Grada Zagreba imenovan je Nikola Zdunić.

Angažman Operacije grad ostvariva se i kroz Programske savjet Pogona koji čini pet članica, predstavnika organizacija članica Operacije grad. Predstavnice su sudjelovale na redovnim sastancima i odlučivali o aktualnim temama vezanim uz programske aspekte rada Pogona. Sastav Programskega savjeta je: Tereza Teklić, Kontejner > Biro suvremene umjetničke prakse; Domagoj Šavor, Clubture; Bernarda Cesar, UBU; Nikola Mijatović, Cirkorama; Dušica Parezanović, Kulturtreger.

Tijekom godine smo na svojim društvenim mrežama redovito objavljivali programe i aktivnosti koje su se provodile u Pogonu povećavajući doseg i vidljivost aktivnosti, programa te korisnika Pogona. Činjenica da su prostori Pogona rezervirani za provedbu programske aktivnosti od strane korisnika čak i godinu dana unaprijed jasno svjedoči u pozitivnom učinku ovih nastojanja na zajednicu i širok broj aktera nezavisne kulture i mladih.

Suradnja s Pogonom očitovala se i kroz provedbu te završetak projekta REG.LAB, čiji je nositelj regionalna mreža Kooperativa, u kojoj je tim Operacije grad surađivao s ravnateljicom i timom Pogona.

Predstavnica Pogona, Matea Munitić Mihovilović, redovito u ime Pogona sudjeluje na sastancima i aktivnostima platforme Upgrade te predstavlja iskustva Pogona u su-upravljanju u kontekstu rada na razvoju Interkulturalnog društvenog centra.

U 2024. tim Operacije grad također je nastavio podržavati Klub mladih Pogona.

U 2024. obilježili smo 15 godina Pogona. Kroz podršku Kulture nove OG i Pogonu su zajednički izradili monografiju o 15 godina Pogona. Monografiju je uredila Marijana Rimanić iz Pogon te su tekstovima pridonijeli autori/ce: Ana Fazekaš, Bojan Krištofić, Igor Mihovilović, Janja Sesar, Antun Sevšek, Hana Sirovica, Ana Žuvela. Ispred OG-a je u izradi sudjelovala predsjednica Mirela Travar.

Monografija je predstavljena u lipnju na Jedinstvenoj vrtnoj zabavi uz poseban fokus na obilježavanje 15 godina Pogona. Na događaju su sudjelovali predstavnici Grada Zagreba te predstavnici tima Operacije grad Mirela Travar i Sven Janovski.

Poveznica na monografiju:

https://operacijagrad.net/system/publication/document/16/15_godina_Pogona.pdf

2. Institucionalna inovacija i kulturna politika

Nastavno na skupinu aktivnosti promoviranja sudioničkog upravljanja kao dugoročno održivog modela Operacija grad je nastavila podržavati lokalne procese uspostave sudioničkih modela upravljanja, prvenstveno kroz suradnju s inicijativama iz 7 gradova (Split, Pula, Rijeka, Čakovec, Dubrovnik, Karlovac) sudjelovanjem u nacionalnoj mreži Mreža društveno-kulturnih centara DKC-HR.

U 2024. počeo je projekt The Glue, kojeg nosi OG i financira European Cultural Foundation (ECF). Partneri na projektu su Ministarstvo prostora iz Beograda te Inštitut za politike prostora iz Ljubljane. Cilj projekta je kulturu i prostore, kao ljepila lokalnih zajednica, aktivirati kao ključnu infrastrukturu za pravdenu tranziciju zajednica kroz participativni i multi-disciplinarni proces. U travnju je održan sastanak think-tanka na kojem su sudjelovale neke od članica OG-a kojima su ove teme bliske te organizacije poput Zelene akcije, Instituta za političku ekologiju iz područja održivosti i pravedne tranzicije. Kroz razgovor s think-tankom odlučeno je da će tema građanske skupština, koja je ključna aktivnost, biti prostori mjesnih odbora kao prostori za kulturne i društvene aktivnosti. Projekt će se ostatak godine baviti pripremom te će se građanska skupština, tj. deliberativni forum održati u 2025. U studenom 2024. održan je i partnerski sastanak u Ljubljani.

OG je također podržao izborne zahtjeve Saveza udruga Klubtura pred nacionalne izbore te press konferenciju koja je u svibnju organizirana povodom sumnje da ministrica kulture i medija utječe na odluke o financiranju iz poziva Javnih potreba u kulturi.

3. Osnaživanje lokalnih scena, prijenos znanja i umrežavanje

Operacija grad ovaj program provodi od početaka svog djelovanja. Kao organizacija koja posjeduje resurse i kapacitete za prijenos znanja u području sudioničkog upravljanja u kulturi te za osnaživanje suradničkih i partnerskih organizacija široko je prepoznata na lokalnoj, nacionalnoj i regionalnoj/međunarodnoj razini.

Tijekom posljednjih godina djelovanja, Operacija grad i oko nje okupljeni pojedinci organizirali su i proveli brojne događaje, edukacije, javne razgovore, stručne panele i kampanje koje su imale za cilj:

1/ nametnuti u javnom prostoru temu sudioničkog upravljanja i javno-civilnog partnerstva kao dugoročno održivog modela koji doprinosi demokratizaciji u kulturi i društvu,

2/ prenijeti iskustvo i znanje stečeno su-upravljanjem Pogonom te

3/ pomoći i podržati aktere u drugim sredinama koji teže lokalizirati i kontekstualizirati vlastite pokušaje uspostave javno-civilnog partnerstva.

Sukladno novom strateškom planu organizacije, program Osnaživanje lokalnih scena, prijenos znanja i umrežavanje više će se baviti navedenim temama iz naslova na lokalnoj, zagrebačkoj sceni, nastavljajući dijeliti iskustva i na nacionalnoj prema zahtjevu/pozivu i mogućnostima, uz davanje prednosti DKC-HR mreži i Clubture mreži u tim temama.

2023. godine koordinatorica Operacije grad je završila svoj mandat predsjednice Mreže društveno-kulturnih centara, a u 2024. Operacija grad nastavlja djelovati i dijeliti znanje kroz mrežu kao organizacija članica.

Operacija grad također kontinuirano prati i podržava rad platforme Kooperativa čija je članica. Tako smo, uz sudjelovanje na godišnjim skupštinama organizacije.

2024. godine održana je treća godina edukativnog programa Kultivist. Treće godina slijedila je model šireg opsega programa iz 2023., uz zamjenu jednog modula terenskom nastavom po kulturnim prostorima.

Kroz edukativni program 10 mladih osoba educirano je o prostorima za nezavisnu kulturu i civilno društvo, dobrom upravljanju i sudioničkom upravljanju te transformativnom potencijalu nezavisne kulture. Kroz edukativni program polaznicima su predavali stručnjaci iz nezavisne kulture, civilnog društva, aktivizma te akademije, čime su dobili različite perspective, dok je sam program bio interaktivn te su polaznici imali mogućnost pitati i razgovarati o svemu što ih zanima. Za vrijeme i na kraju edukacije provedena je evaluacija, koja je pokazala visoku razinu zadovoljstva s programom i prijedloge kako se program može poboljšati iduće godine.

U 2024. po prvi put su izvedene napredne verzije radionica tehničke produkcije koje OG provodi s Pogonom već 5 godina. Ove radionice su ciljale osobe koje već rade kao tehničari za zvuk ili svjetlo u produkciji javnih događaja te im želi pružati dodatno znanje i iskustvo u višim razinama produkcije. Radionice su ponovno proveli Filip Pacak i Andrija Santro te su 10 polaznika obogatili dodatnim znanjem i praktičnim iskustvom, u nastojanju da se konstantno radi na osnaživanju tehničkog osoblja na sceni.

S početkom 2024. započeo je i europski projekt OPE.N (Operation Nova: Re-imagining Cultural Spaces in a New European Context), čiji je nositelj Operacija grad i koji se financira kroz program Kreativna Europa, u partnerstvu s Društvom Asocijacija iz Slovenije te Lumbardhi Foundation s Kosova. Cilj projekta je postaviti temelje za kvalitetnu tranziciju prema održivom sustavu podrške za nezavisne kulturne prostore i osnaživanju aktera na umjetničkoj

i kulturnoj sceni u vidu međusobnog i povezivanja s lokalnim zajednicama te donositeljima odluka. Kroz 2024. postavile su se s partnerima temelji projekte te je provedeno istraživanje statusa quo za organizacije u kulturi u sektoru na Zapadnom Balkanu te se izradio istraživački izvještaj, a od listopada do prosinca proveli su se Innovation Nodeovi – radionički događaji u Zagrebu, Rijeci i Splitu koji su u obliku radionica i fokus grupa s lokalnim scenama propitale stanje, poteškoće i probleme u radu prostora u kulturi.

OG je također organizirao tri tematska sastanka s članicama o temama koje su bile važne u slijedu odlaska dotadašnje predsjednice Mirele Travar, a koji su se ticali programski i strateških prioriteta djelovanja mreže, razgovor o izboru novog predsjednik ili predsjednice mreže, restrukturiranje sustava upravljanje mrežom te obilježavanja 20 godina OG-a u 2025. godini i političkog djelovanje pred lokalne izbore, također u 2025. godini. Kroz ove sastanke prepoznata je potreba da se sustav upravljanje restrukturira, povećanjem fokusa upravljanja na Upravni odbor, a povjeravanjem koordinacije organizacije koordinatoru. Također, prepoznata je kritična potreba da se u dalnjem zagovaračkom radu mreža fokusira na zagovaranje oko prostora za kulturu u gradu, što postojećih, što razvoj infrastrukture za nove, fokusiranim zagovaranjem prema Gradu Zagrebu. U tom pogledu odlučeno je da će u 2025., uoči lokalnih izbora, organizirati javni deliberativni događaj na tu temu, ali ne kao političko sučeljavanje, već kao razgovor sa stručnjacima i predstavnicima relevantnih ureda Grada Zagreba o stanju nezavisnih prostora za kulturu i perspektivama razvoja novih prostora za nezavisnu kulturu.

4. Uključiva urbana transformacija

Sukladno novom strateškom planu organizacije, ovaj se program počeo provoditi od 2023. godine, a to znači da je on i dalje u ranim fazama razvoja i promišljanja. U tom smislu, tijekom 2024. godine je ovaj program još uvijek najvećim dijelom sačinjen od aktivnosti koje provodi platforma Upgrade koju koordinira Operacija grad, no druge aktivnosti su također počele nalaziti svoje mjesto u njemu.

Glavnina aktivnosti odnosi se na konceptualizaciju i zagovaranju modela društveno-kulturnog centra (DKC) kao novog institucionalnog modela korištenja i upravljanja javnom infrastrukturom koja je namijenjena za transdisciplinarne i transsektorske potrebe kulture, organizacija civilnog društva i lokalne zajednice.

Kao sadržajni fokus budućeg društveno-kulturnog centra definirana je interkulturnost, a zagovaračke aktivnosti Operacije grad usmjerene su ka osnivanju Interkulturnog društvenog centra (IDC).

Značajna promjena u ovom zagovaračkom djelu desila se krajem 2023. kad je Grad Zagreb usvojio Program razvoja kulture 2024.-2027., u kojem je interkulturni društveni centar prepoznat kao strateški projekt grada, pod tada novoosnovanom ustanovom Novi prostori kulture (NPK). Već početkom 2024. Platforma Upgrade započela je suradnju i s razgovore s vršiteljem dužnosti ravnatelja NPK, Hrvjem Laurentom, o suradnji u osnivanju IDC-a te pružanju podrške ustanovi. Kroz 2024. Upgrade je redovno održavao sastanake s NPK, razmjenjivao informacije te planirao zajedničke suradnje. Suradnja se realizirala u rujnu događajem Kulturplac na Tržnici Trnje, koju je Grad odredio kao lokaciju budućeg IDC-a. Tako se realizirala suradnja fokusirana na predstavljanje IDC-a stanovnicima kvarta Trnje kroz izložbu mapiranja neposrednog kvarta oko Tržnice koje je kurirala Ana Kovačić, vodstvom kroz kvart koje je vodio Antun Sevšek te besplatnim koncertom Mangroove i Rundeka.

Osim toga, Upgrade je nastavio s aktivnostima u Trnju kroz kulturne programe interkulturnog karaktera te je tako u travnju održan događaj Trnje: otvoreni kvart, koji se sastojao od izložbe fotografskog mapiranja kvarta koje su radili učenici fotografskog smjera ŠPUD-a, tribine o migrantskom radu te koncertu Toumaranke Orchestra. Aktivnosti se održavaju pod podrškom Kultura i umjetnost u zajednici Grada Zagreba te je u 2024. počeo i novi ciklus programa, ovaj put u partnerstvu i sa NPK, u sklopu kojeg je organiziran i Kulturplac te je u studenom u Pogonu Jedinstvo održana i projekcija danas Oskarom nagrađenog filma „No Other Land“, dokumentarca o patnjama palestinskog stanovništva na Zapadnoj obali pod ilegalnom okupacijom Izraela, uz razgovor.

Krajem 2023. Operaciji grad se obratio Savez udruga za autizam Hrvatske (SUZAH), suradnička organizacija iz više prijašnjih zagovaračkih kampanja za financiranje za civilno društvo za podršku u organizaciji izložbe umjetnika s autizmom povodom Međunarodnog dana svjesnosti o autizmu (2. travnja). Cilj je bio izložbu postaviti kao prostor za izlaganje radova umjetnika s autizmom, ali u kontekstu kulturnog, ne humanitarnog ili socijalnog događaja, kako bi fokus bio na afirmaciji rada autističnih umjetnika koji zbog raznih prepreka ne mogu ravnopravno osigurati prostor za prezentaciju svojih radova, ali i kako bi se prilikom koristila da se osvijesti o i dalje nedostatnim sustavima podrške za osobe s autizmom. OG je ovdje SUZAH-u bio podrške u organizaciji, osiguravajući prostor u dvorani Pogona te podršku u promociji događaja prema publici za kulturne događaje. Izložba AUTsajder art održana je 3. travnja i trajala je četiri dana, s 10 slika umjetnika s autizmom. Izložba je bila dobro posjećena te medijski popraćena, a umjetnici su bili oduševljeni prilikom. Dio njih su i nisko-funkcionalne osobe s autizmom. SUZAH je tražio da se iduće godine surađuje na ovoj aktivnosti, a više donatora OG-a je prepoznalo ovu aktivnosti kao dobar primjer višesektorske suradnje.

ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

2024. godine Operacija grad je doživjela značajne promjene. Upravnom odboru je istekao mandat te je na skupštini u travnju izabran novi u sastavu: Ana Kovačić (WHW), Boris Bakal (Bacači sjenki), Ana Janjatović Zorica (Artless), Dajna Mišurac (Kinoklub Zagreb) i Vanesa Matošević (URK).

Također, dugogodišnja predsjednica Mirela Travar najavila je odlazak, proces koji je trajao duži broj mjeseci razgovora s timom OG-a i zamjenicom predsjednice Matijom Mrakovčić, kako bi se dogovorilo o svim uvjetima odlaska, zamjenskom osobom, itd. Tako je u dogovorimo odlučeno da će se posao predsjednice podijeliti između zamjenice predsjednice, koja će preuzeti strateško usmjeravanje te vođenje Upravnog odbora te programskog koordinatora Sven Janovski, koji preuzima organizacijsko vođenje i koordinaciju tima. Predsjednici je otkazni rok završio 30.6. te je na izvanredno skupštini 11.7. i razriješena dužnosti. Kroz razgovore s članicama o budućnosti pozicije predsjednice pokušalo se naći kandidate za preuzimanje te funkcije, no zbog razine odgovornosti i opterećenja koje pozicija nosi, nitko se nije mogao iz članstva posvetiti toj dužnosti. Zbog toga je odlučeno s članstvom i Upravnim odborom, koji je vodio proces, da se ide u restrukturiranje strukture upravljanja mreže, ukidanjem pozicije predsjednika, povećanjem funkcije Upravnog odbora te uvođenjem uloge Koordinatora kao organizacijskog voditelja kojeg imenuje Upravni odbor.

Odlaskom Mirele u OG je došla raditi Tena Starčević, kao voditeljica europskog projekta OPE.N, a u kolovozu se pridružuje i Julijana Lešić, zbog potrebe za dodatnim ljudskim kapacitetima. Tako je OG dočekao kraj 2024. s 4 zaposlene osobe. Zaposlenici su održavali

redovne sastanke, zajednički namicali sredstva, promišljali nove projekte i programe te gradili i snažili mrežu iznutra.

Operacija grad je i 2024. godine dijelila ured i resurse s partnerskim i suradničkim organizacijama osiguravajući tako ne samo održivost, već i solidarnost te dijeljenje ideja, znanja i stvaralaštva.

Članstvo Operacije grad se u 2024. smanjilo za jednu članicu jer se Plesni centar Tala povukao iz članstva zbog nemogućnosti da aktivno sudjeluje u radu mreže. S Talom se komuniciralo te će, kad budu opet u mogućnosti aktivno pratiti rad mreže, se ponovno prijaviti za članstvo.